

Philipp Spillmann: *Funghi di mare*, 2020 Foto: Kristin Klette.

kasunheet ylös poronhoitokulttuurissa. Tai'eprosekti pyörii identiteettikriisin, vastauksitten hakemisen ja hyväksynnän tarpheen ympäri, ja se oon ollu näyttelymukala Norjassa, Gröönlanissa ja Tanmarkussa. Sarjasta oon ostettu joukon motiivia Vesisaaren Staatinkartanhoon.

Philipp Spillmann käyttää omissa koristuksissa ja veistoksissa vieretysten jalometalitten kansa materiaalia ja kapinheita mitä hän oon löytäny Pohjas-Norjan rannoilta ja Finmarkun tunturista. Materiaalit hän pannee semmosheen mallhiin että niistä näkkee mitä net esittävä, ja salaperäset ja kahenmieliset tittelit paneva ihmiset hunteeramhaan nykyaikhasen pohjasnorjalaisen kulttuurin ympäri. Eri työvaiheitten ja valmhiitten värkitten läpi Spillman pannee merkkhiin Pohjas-Norjaa kahesta suunasta: asukhaana ja tänne siirtyjännä. Sishäänostettu värkki oon tehty troolaritten plastikkitopulista mikkä oon löyetty luonosta, ja se oon saanu nimen *Funghi di mare*. Topulit oon pääsheet irti fiskuverkoista ja huilanheet herrattomasti meressä ennen ko oon joutunheet ranthaan, joko kokonhaisena eli aalotten voimasta särkynheenä. Osa oon hajonu matkala ja tullu osaksi meren ökosysteemiä ja ravintokeljuja. Se oon itte materiaali mikkä oon johattannu prosessia valmhiiseen värkkihiin asti: Topulitten luja, monenfärinen,

Åsne Kummeneje Mellem: *Täälä 1-3*, 2022

På forsiden: Maija Liisa Björklund: *Ympyrä joka ei lopu / Sirkelen som aldri sluttet*, 2022

petroleumpohjanen plastikki mikkä herättää tuntheita ja ymmärystä ja mikkä muistelee oman muisteluksen sekä löytöpaikasta ja työstä verstaassa. Tittelin inspira-suunnina oon itaalialaisten arvostus semmosii herkuja kohthaan ko «funghi di bosco» og «frutti di mare» eli mettäsienet ja mereneläjät

Besøksadresse: Damsveien 1, 9800 Vadsø
Kunstnere: Maija Liisa Björklund, Ragna Misvær Grønstad, Åsne Kummeneje Mellem, Jukke Rosing, Marte Lill Somby, Philipp Spillmann.
Ferdigstilt: August 2022
Kurator: Monica Milch Gebhardt
Prosjektleder KORO: Janicke Heggem Rudi Iversen
Foto: Monica Milch Gebhardt
Copyright, alle kunstverk: © BONO 2022

Kolmen kansan kohtaaminen

KORO

Kunst i
offentlige
rom

Saamelaiset, kväänit/norjansuomalaiset ja ruijalaiset oon vuosisatoja elänheet rinnatusten Pohjas-Norjassa. Uuen tai'eprosektin lähtökohtana Vesisaaren Staatinkartanossa oon kolmen kansanroikan yhenaihanen kattanto.

Se oli kuraattori Monica Milch Gebhardtille luonolinen että ottaa lähtökohaksi kolmen kansan kohtaamisen mikä oon läänissä fasta kulttuurihistorialinen sanonta. Sekä kulttuurisesti että kielelisesti alala oon vaikuttannu sekä saamelaisten, lantalaisten eli norjansuomalaisten että ruijalaisten kulttuuri. Ruijalaistamisprosessin aikana Norjan staatti painoi alas sekä kväänin/norjansuomalaisia että saamelaisia.

Gebhardt halus tua framile nuorempia kunstneria joila oon monenlainen suhe Pohjas-Norjhaan. Osin sillä että alle-priimustais läänin kulttuurista ja kielelistä monenlaisuutta, osin sillä että näyttäis mitä uusi sukupolvi ajattellee monenmukkasista kysymyksistä sen hakkeissa identiteettiä, tutkiissa ommaa takustaa ja kielen mistantamista. Tai'eprosektissa oon erityinen paino kväänin/norjansuomalaisten kulttuurissa mikä oon tähelinen justhiin Vesisaarella. Kaksi kohta hiljan alkanutta kväänitakustaista kunstneria oon laittanu kokonhansa uusia värkkiä vasiten Staatinkartanoa varten. Maija Liisa Björklund ja Åsne Kummeneje Mellem oon kumpiki markeerannu ittiänsä uuen kvääniiymäryksen aaloila. Björklund oon usseissa prosektissa syventynny kväänin symboliini ja niitten merkityksheen, Mellem taas omissa töissä tutkii kväänin perintökäsityötä. Vielä oon ostettu sishään osia Marte Lill Sombyn ja Jukke Rosingin fotosarjasta, Ragna Misvær Grønstadin piirustuksia ja Philipp Spillmannin veistotöitä. Kunstnerit auttava itte kukanenki omala tavala saamhaan framile nyanseeratun kuvan läänin historiasta ja kulttuurisesta ja kielelisestä monenlaisuudesta.

Åsne Kummeneje Mellemin taitheelinen homma lähtee kväänin perintökäsityöstä. Käsityöihmiset oon loppumassa, ja samala loppuu käsityötaito. Mellem oon puhuttannu vanhempia kväänikäsityöteliäjiä ja sekottaa heän taitoja omhiin tutkimukshiin ja perintöteknikitten niin ko vaatheen planttupainamisen jatkuvhaan kokkeilemisheen. Monenmukkanen työ näyttää kunka kieli, kulttuuri ja historia saattava hopusti ruijalaistamispolitikin läpi hävitä. Staatinkartanoa varten hän oon valmistannu tekstiilivärkkiä plantuila färjätystä villasta. Färin eri nyansit oon saatu Tromssan tradisunaalisilta saamelaisten ja kväänin asuma-aloilta ja peilaava pohjasen monenlaista maisemaa.

Maija Liisa Björklundin töissä sekottuu niin teksti,

installasuuni ko performatiivisuuski. Kätetty tahi unhotettu tieto oon aleti pallaava teema. Björklund oon varhemin omassa työssä syventynny kväänin flakhuun ja aurinkoruususemboloin pithoon ja freistaa selvittää kunka met lujema ja ymmärämmä symbolia. Staatinkartanoa varten hän oon laittanu relieffiä ja puuveistoksen. Relieffissä oon saamelaisten ja kväänin symbolia osin yhistettynä, osin piilossa eli paloina. Puuveistos oon tehty paatsjoke-laisesta männystä ja tromssalaisesta pajusta.

Marte Lill Sombylä oon monta konstia ilmasta ittiänsä, niin ko broderii, grafikki, collage ja installasuunit. Hänen töissä näkky pohjasen monenkulttuurinen identiteettimaisema, erittäinki nykyajan saamelaisesta näkövinkelistä. Fotosarjassa *De språkløse* minkä Somby oon tehny yhdessä grönlantilaisen fotograafin Jukke Rosingin kansa, ainheena oon se ko ei ole äitin- eikä faarinkieltä kumpaakhaan. Marte Lill Somby oon saamelainen, mutta puhuu ruijaa. Jukke Rosing oon grönlantilainen, mutta puhuu tanskaa. Kumpiki tullee poronhoitajaperheestä, mutta het ei ole

Øverst: Marte Lill Somby: *Hjem søker deg i dagslyset*, 2019

Maija Liisa Björklund: *Ympyrä joka ei lopu / Sirkelen som aldri sluttet*, 2022

